

การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา

นางสาวบุษบง ชัยเจริญวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการผังเมืองมหาบัณฑิต

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-890-6

009181

I1605b17b

A STUDY FOR SONGKHLA DEVELOPMENT PLANNING

Miss Butsbong Chaijaroenwatana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Planning

Department of Urban and Regional Planning

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

ISBN 974-564-890-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา

โดย

นางสาวบุษบง ชัยเจริญวัฒน์

ภาควิชา

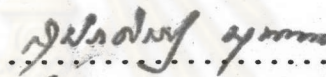
การวางแผนภาคและเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา

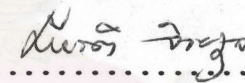
ผศ. วรรณศิลป์ พันธ์พันธ์

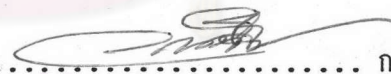

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

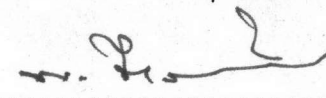
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติ จิระกุล)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณศิลป์ พันธุ์พันธ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒนา ธาคานติ)

 กรรมการ
(ดร.พีรพล ไตรทศาวิตย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา
ชื่อนิสิต นางสาวบุษบง ชัยเจริญวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. วรรณศิลป์ พีร์พันธุ์
ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

สงขลาเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญที่สุดจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ ทั้งนี้เนื่องจากมีพื้นที่ที่มีศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาอยู่ในระดับสูง อีกทั้งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 ยังได้กำหนดให้สงขลา/หาดใหญ่ เป็นเมืองหลักของภาคใต้ โดยมีโครงการพัฒนาที่สนับสนุนนโยบายนี้หลายโครงการด้วยกัน ในส่วนรวมแล้วย่อมจะส่งผลให้เกิดความเจริญเติบโตทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสงขลา และพื้นที่โดยรอบเป็นอย่างมาก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพพื้นฐานและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่จังหวัดสงขลา ทั้งในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ตลอดจนลักษณะและโครงสร้างของปัญหาเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อที่จะนำไปสู่การเสนอแนะรูปแบบและแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมต่อไป

ผลของการศึกษา สรุปได้ว่า ในระดับจังหวัดนั้น จังหวัดสงขลา มีระดับการพัฒนาในปัจจุบัน และศักยภาพในการพัฒนาต่อไปในอนาคตค่อนข้างสูง เนื่องจากมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียดย่อยลงไปในระดับอำเภอและตำบล จะพบว่า ระดับการพัฒนาของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนศักยภาพในการรองรับการพัฒนา ยังมีความแตกต่างกันอยู่มาก โดยเฉพาะในระดับอำเภอนั้น เมื่อจำแนกพื้นที่จังหวัดออกตามศักยภาพในการรองรับการพัฒนา พบว่า พื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาสูง ได้แก่ อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอเมืองสงขลา พื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับการ

พัฒนาปานกลาง ได้แก่ อำเภอสระเคาะ อำเภอรโนด อำเภอรคภูมิ อำเภอสทงพระ และอำเภอจะนะ และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาต่ำ ได้แก่ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี อำเภอสะบายอัย กิ่งอำเภอรระแอสสน์ และกิ่งอำเภอนาหมอม และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดของการพัฒนาลกลงไปในระดับตำบล ก็พบว่า การที่ระดับการพัฒนาที่มีความแตกต่างกันนั้น นอกจากจะเกิดขึ้นจากข้อจำกัด และปัญหาทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมแล้ว ยังเกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรต่าง ๆ ยังไม่เต็มที่ตามศักยภาพที่มีอยู่

เมื่อพิจารณารายละเอียดทั้งในด้านศักยภาพในการรองรับการพัฒนาสภาพปัญหา และความสัมพันธ์ต่อเนื่องของพื้นที่แล้ว สามารถแบ่งพื้นที่จังหวัดสงขลาออกได้ 4 บริเวณด้วยกัน คือ

1. เขตเศรษฐกิจ - อุตสาหกรรมก้าวหน้า เป็นพื้นที่ที่มีระดับการพัฒนาสูงสุด มีความเจริญเติบโตทางคานเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ที่สุด ได้แก่พื้นที่บริเวณตอนกลางของจังหวัด ซึ่งมีศูนย์กลางชุมชนหลักรวมกัน 2 แห่ง คือ เทศบาลเมืองหาดใหญ่ และเทศบาลเมืองสงขลา ทำหน้าที่เป็นเมืองหลักที่จะเหนี่ยวนำการพัฒนา และกระจายบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ
2. เขตพื้นที่แถบชายแดน เป็นพื้นที่ที่มีการเติบโตค่อนข้างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการค้าระหว่างประเทศกับประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย
3. เขตพื้นที่เกษตรที่ราบ ได้แก่ พื้นที่ทางตอนบนของจังหวัด ซึ่งเป็นที่ราบกว้างเหมาะต่อการทำนา ดังนั้น จึงเป็นแหล่งผลิตข้าวสำหรับป้อนจังหวัด สภาพเศรษฐกิจในเขตนี้ไม่เติบโตเท่าที่ควร และมีการย้ายออกของประชากรในพื้นที่มากกว่าที่อื่น ๆ
4. เขตพื้นที่เกษตรกรรมที่สูง ได้แก่ พื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัด ซึ่งมีข้อจำกัดด้านกายภาพ เป็นพื้นที่ป่า และภูเขาเสียเป็นส่วนใหญ่ มีสมรรถนะดินเพื่อการเกษตรกรรมต่ำ สภาพเศรษฐกิจในบริเวณนี้บ่วาล่าหลังที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่บริเวณอื่น ๆ

บทบาทของจังหวัดสงขลาในอนาคตที่มีต่อภูมิภาค คือ การเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจหลักของภาค มีลักษณะของการเป็นขั้วความเจริญ (Growth pole) นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางคานต่าง ๆ ทั้งการคมนาคมขนส่ง การศึกษา การบริหาร และการปกครอง

สำหรับแนวทางในการพัฒนาที่เสนอแนะนั้น ผู้ศึกษาได้จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการจัดรูปแบบการใช้ที่ดินในอนาคต การจัดระบบชุมชนที่เหมาะสม การจัดระบบและโครงข่ายการคมนาคมในอนาคต ตลอดจนการกำหนดโครงสร้าง แผนงาน และโครงการพัฒนาพื้นฐานอื่น ๆ ซึ่งคาดว่าหากได้มีการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแล้วก็จะช่วยให้สามารถยกระดับการพัฒนาของพื้นที่ที่มีปัญหาให้สูงขึ้น รวมทั้งสามารถยกระดับและบทบาทของจังหวัดสงขลาในการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางหลักของภาคใต้ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาพื้นที่โดยรอบอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาและนำเอาทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันจะช่วยลดความแตกต่างของการพัฒนาพื้นที่ และเปิดโอกาสให้ประชากรในเขตชนบทเหล่านี้ได้รับผลตอบแทนของการพัฒนาได้เท่าเทียมกับพื้นที่อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study for Songkhla Development Planning
Name Miss Butsbong Chaijaroenwatana
Thesis Advisor Assistant Professor Wannasilpa Peerapan
Department Urban and Regional Planning
Academic Year 1985

Abstract

Songkhla becomes one of the most important provinces in southern Thailand because of its potentials and readiness for high development. The Fifth National Economic and Social Development Plan has set Songkhla/Ha-ad Yai as the secondary province of the South. There are many developing projects to support this policy which generates both economic and social growth in Songkhla and nearby provinces.

This thesis is aimed to study basic conditions and development potentials of Songkhla physically, economically, and socially, including problems of the area as well as characteristics and structures of these problems. This will lead to suggestive paradigms and prospects of suitable development.

The consequences of this thesis can be summarized as follows. Songkhla has high levels of present development and future potentials of development because of several factors facilitating development physically, economically and socially. However, by considering details of ampor and tambon levels, there are great differentiations of development levels in each area and potentials to support the development,

especially at the amphor level. When the province is divided into amphor level in accordance with their potentialities, it is found that Amphor Ha-ad Yai and Amphor Muang Songkhla become areas of high potential development. Whilst Amphor Sadao, Amphor Ranode, Amphor Rattaphume, Amphor Sathingpra, and Amphor Jana become areas of medium potential development. And, Amphor Thaypa, Amphor Natawee, Amphor Sabayoy, King - amphor Krasaesin, and King - amphor Namom are areas of low potential development. When considering at tambon level, it is found that the differentiations occur not only because of limitations and problems physically, economically, and socially but also because of the abuse land uses and the inefficient uses of resources.

By considering potentialities to support development, problems, and consequent relations of the areas, Songkhla Province can be divided into 4 sub - areas:

1. Sub - area of Economic and Progressive Industrial Area. This sub - area has the highest level of development : highest economic growth. This sub - area is the central part of the province which has 2 main centers : Ha-ad Yai Municipality and Songkhla Municipality. Both centers function as the inducement of development and service distribution of the outskirts.

2. Sub - area of Border Land. This sub - area grows rather rapidly because of economic activities, especially the international trade with Malaysia.

3. Sub - area of Agricultural Plain Land. This sub - area is the upper part of the province which is a wide plain land suitable

for paddy. This sub - area, hence, becomes the major source of Province's supply of rice. Economic activities in this sub - area do not grow well ; therefore, there is the highest out - migration.

4. Sub - area of Agricultural High Land. This sub - area is the southern part of the province which has physical limitations. Most of the land are forests and mountains. Agricultural soil potential is low. Economic activities in this area are worst.

The role of Songkhla Province in the future with respect to the (Southern) Region is the center of economic development of the Region. It becomes the growth pole of the Region. Besides, it eminently functions as the centers of communication and transportation, education, administration, and government.

This thesis proposes major development programs : proposals for future land use pattern, suitable community system, future communication system and network, structural set - ups, plans, and infrastructural projects. It is aimed that, if implemented efficiently, it will up - grade the levels of development of the problem area as well as up - grading Songkhla as a central core of the southern region. This will induce not only the development of the peripheries efficiently but also the optimum development of resources. This will eliminate the disparities of development in the area and open opportunities for population in the backward areas to receive equal rewards of development spatially.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือขอแนะนำที่เป็นประโยชน์จาก อาจารย์
วรรณศิลป์ พีรพันธุ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง ที่ได้กรุณาเป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณต่อท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง ตลอดทั้งอาจารย์ทุกท่านในภาควิชา
วิชาที่ได้ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือช่วยเหลือค้ำคูณ ๆ จากบุคคลต่าง ๆ นับแต่
คุณทัศนะ สิงห์ศิริรักษ์ คุณศิริชัย มุสิกะภุมมะ ผู้บังคับบัญชาที่ให้โอกาสในการลาศึกษาต่อ
คุณเบญจพล ศักกรพันธ์ ได้ให้คำแนะนำด้านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ คุณกธानी นิติปริญญา
ให้คำแนะนำด้านแผนที่ รวมตลอดถึงเพื่อน ๆ พี่ ๆ ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดี

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ

สิงหาคม 2528

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ซี

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฐ
รายการแผนที่ประกอบ	ณ
รายการแผนภูมิประกอบ	ด
บทที่	

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
วิธีดำเนินการศึกษา	2
แหล่งที่มาของข้อมูล	3
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา	4
ข้อจำกัดในการศึกษา	4
2. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
กระบวนการของการวางแผน	5
แผนพัฒนาจังหวัด	7
แผนโครงสร้าง	9
แบบจำลองของการวางแผนพัฒนาจังหวัด	10
ทฤษฎีชี้ว่าการพัฒนา (Development Pole Theory)	12
เทคนิควิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์	13

สารบัญ

หน้า

3. ลักษณะทั่วไปของภาคใต้	19
ลักษณะทางกายภาพ	19
ก. ขนาดและที่ตั้ง	19
ข. เขตการปกครอง	19
ค. ภูมิประเทศ	21
ง. ภูมิอากาศ	23
จ. การใช้ที่ดิน	23
ฉ. ระบบการคมนาคมขนส่ง	26
ช. ทรัพยากรธรรมชาติ	33
ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ	37
ก. โครงสร้างเศรษฐกิจระดับภาค	37
ลักษณะประชากร	45
ก. ขนาดและการกระจายตัวประชากร	45
ข. ความหนาแน่นประชากร	45
ค. การเปลี่ยนแปลงประชากร	47
การบริการทางสังคม	50
ก. การศึกษา	50
ข. การสาธารณสุข	50
ระบบชุมชนของภาคใต้	52
แนวนโยบายของรัฐในการพัฒนาภาคใต้	54
บทบาทของจังหวัดสงขลาในระดับภาค	57
4. สภาพทั่วไปของจังหวัดสงขลา	61
ลักษณะทางกายภาพ	61
ก. ความเป็นมาของ จ.สงขลา	61
ข. ขนาดและที่ตั้ง	62

สารบัญ

หน้า

ค. เขตการปกครอง	62
ง. ภูมิประเทศ	66
จ. ธรณีวิทยา.....	68
ฉ. ภูมิอากาศ	72
ช. สมรรถนะดินและการใช้ที่ดิน.....	72
ซ. การชลประทาน	78
ฅ. ทรัพยากรธรรมชาติ.....	80
ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ.....	100
ก. โครงสร้างเศรษฐกิจระดับจังหวัด.....	100
ข. การพิจารณาปัจจัยนำเข้าทางเศรษฐกิจ.....	106
ค. การเลือกปัจจัยนำเข้าทางเศรษฐกิจ.....	115
ง. การลำดับปัจจัยนำเข้าทางเศรษฐกิจ.....	118
จ. ฐานะทางการคลังของท้องถิ่น.....	119
ฉ. สภาพการส่งสินค้าเข้าและสินค้าออก.....	121
ลักษณะประชากร	130
- ขนาดและการกระจายตัวประชากรระดับอำเภอ	130
- การเปลี่ยนแปลงประชากรระดับอำเภอ	133
- ความหนาแน่นและการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่น- ประชากร ระดับอำเภอ.....	135
- ขนาดและการกระจายตัวประชากรระดับตำบล	138
- ความหนาแน่นประชากรระดับตำบล	140
- โครงสร้างประชากรเมือง.....	143
- อัตราส่วนประชากรที่เป็นนาระ	146

สารบัญ

หน้า

- โครงสร้างอายุประชากรในจังหวัด	146
- ประชากรวัยแรงงานและอาชีพประชากร.....	148
- ทิศทางการย้ายถิ่น	151
- การคาดคะเนประชากร.....	157
โครงสร้างการบริการพื้นฐานทางกายภาพและสังคม.....	160
ก. โครงสร้างการบริการพื้นฐานทางกายภาพ.....	160
1. ระบบไฟฟ้า.....	160
2. ระบบประปาและน้ำใช้.....	165
3. ระบบการคมนาคมขนส่ง.....	171
4. ระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม.....	184
ข. โครงสร้างการบริการพื้นฐานทางสังคม.....	189
1. การสาธารณสุข.....	189
2. การศึกษา.....	193
3. ความมั่นคงปลอดภัยของชุมชน.....	201
5. ระบบชุมชนและศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่.....	209
ระบบชุมชน โดยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ.....	209
เขตอิทธิพลของศูนย์กลางชุมชน.....	214
ศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ระดับอำเภอ โดยพิจารณาความสามารถ- ในการรองรับการพัฒนาตามต่าง ๆ.....	216
ศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล โดยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ.....	235
ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดประชากรและศักยภาพของพื้นที่.....	246
นโยบายและโครงการพัฒนาของรัฐ.....	251
ความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์กลางชุมชนกับพื้นที่ชนบทโดยรอบ.....	255

สารบัญ

หน้า

ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดและการพัฒนาของศูนย์กลางชุมชน	259
ทิศทางและแนวโน้มของการพัฒนา	261
6. สรุป และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา	268
สภาพปัญหาโดยทั่วไป	268
ก. ปัญหาด้านกายภาพ	268
ข. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	270
ค. ปัญหาด้านประชากร	272
ง. ปัญหาด้านโครงสร้างการบริการขั้นพื้นฐานทางกายภาพ- และสังคม	273
จ. ปัญหาเกี่ยวกับระบบชุมชน	275
ฉ. ปัญหาการขาดการวางแผนการใช้ที่ดินในเมือง	276
สภาพปัญหาระดับท้องถิ่น	276
สภาพปัญหาระดับนโยบาย	278
โครงสร้างปัญหา	280
แนวความคิดและยุทธวิธีในการพัฒนา	282
นโยบายและ เป้าหมายของการพัฒนา	283
แนวทางและขอ เสนอแนะในการพัฒนา	285
สรุป	308
ขอ เสนอแนะ เกี่ยวกับงานวิจัยที่ควรทำต่อ	308
บรรณานุกรม	309
ภาคผนวก	312
ประวัติ	343

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
3.1	ขนาดพื้นที่ และเขตการปกครองของจังหวัดในภาคใต้ 20
3.2	การใช้ที่ดินของภาคใต้ ปี พ.ศ. 2523 24
3.3	ปริมาณสินค้าขึ้น - ลง ท่าเทียบเรือของภาคใต้ ปี พ.ศ. 2524 32
3.4	ความสำคัญของการคมนาคมขนส่งในภาคใต้ จำแนกเป็นรายจังหวัด 32
3.5	ผลผลิตแร่ดิบของภาคใต้ จำแนกเป็นรายจังหวัด พ.ศ. 2521 - 2524 33
3.6	ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่นำขึ้นที่ท่าเทียบเรือประมงของภาคใต้ 35
3.7	สภาพพื้นที่ตามลักษณะด้านกายภาพของจังหวัดในภาคใต้ 36
3.8	มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของภาคใต้ ตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2521 - 2525 38
3.9	ปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์รายจังหวัดในภาคใต้ พ.ศ. 2521 - 2525 43
3.10	สรุประดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคใต้ 45
3.11	สรุปสภาพพื้นที่ตามลักษณะด้านประชากร 49
3.12	จำนวนโรงพยาบาลและบุคคลากรทางสาธารณสุขในภาคใต้ ปี พ.ศ. 2523 51
3.13	สรุปนโยบายการพัฒนาของรัฐ 56
3.14	สรุปบทบาทของจังหวัดสงขลาในระดับภาค 60
4.1	เขตการปกครองของจังหวัดสงขลา 63
4.2	การแบ่งชนิดของดินในจังหวัดสงขลา 70
4.3	คุณสมบัติของชั้นสมรรถนะดิน 75
4.4	การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2519 และ 2525 75
4.5	สภาพการใช้ที่ดิน แยกเป็นรายอำเภอ 76
4.6	พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา 92
4.7	สภาพพื้นที่ตามลักษณะทางกายภาพของจังหวัดสงขลา 98
4.8	มูลค่าผลิตภัณฑ์รวม ตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2521 - 2525 101
4.9	การเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวม จำแนกตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2521 - 2525 (ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2515) 104

ตารางที่	หน้า
4.10 การวัดความเชี่ยวชาญในการผลิตตามมูลค่าการผลิต ปี พ.ศ. 2521 และ 2525.....	108
4.11 การวัดความเชี่ยวชาญในการผลิตตามการจ้างแรงงาน ปี พ.ศ. 2513 และ 2523.....	108
4.12 แรงงานในการผลิตตามหมวดอุตสาหกรรม จากประชากรอายุ 11 ปี ขึ้นไปทำงานในเชิงเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2513 และ 2523.....	110
4.13 ผลิตภัณฑ์รวมและโครงสร้างการผลิตจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2521 - 2525 (ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2515).....	112
4.14 สรุปการล้าสมัยปัจจัยนำเข้าทางเศรษฐกิจในจังหวัดสงขลา.....	118
4.15 สินค้าเข้า - ออก และดุลย์การค้าของภาคใต้ ปี พ.ศ. 2520 และ 2525.....	124
4.16 สินค้าเข้า - ออก และดุลย์การค้าของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2520 และ 2525.....	125
4.17 บัญชีสมดุคย์ของชาวสารในภาคใต้ ปี พ.ศ. 2524.....	126
4.18 จำนวนประชากรรายอำเภอของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2520 และ 2525.....	130
4.19 การประกอบอาชีพของประชากรในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลา.....	150
4.20 การคาดคะเนประชากรในอนาคต.....	158
4.21 จำนวนและที่ตั้งของสถานีจ่ายกระแสไฟฟ้าในจังหวัดสงขลา.....	161
4.22 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและจำนวนพลังงานไฟฟ้าที่ใช้.....	162
4.23 ระยะทางระหว่างอำเภอต่าง ๆ กับเทศบาลเมืองสงขลา และเทศบาล เมืองหาดใหญ่.....	171
4.24 รถโดยสารประจำทางตามลักษณะการให้บริการ.....	174
4.25 รถประจำทาง (รถทัวร์) จากจังหวัดสงขลาไปยังพื้นที่อื่น.....	174
4.26 รถโดยสารแท็กซี่จากจังหวัดสงขลาไปยังพื้นที่อื่น.....	175

ตารางที่	หน้า
4.27	ชวนวนรตโดยสารผ่านเข้า - ออกสถานีรถไฟหาคีใหญ่..... 179
4.28	จำนวนและชวนวนรตสินค้า..... 180
4.29	จำนวนสินค้าที่ส่งออกจากสถานีรถไฟหาคีใหญ่..... 182
4.30	จำนวนผู้โดยสาร สินค้า และไปรษณียภณที่ขนส่งทางอากาศ..... 183
4.31	จำนวนเลขหมายโทรศัพทในจังหวัดสงขลา..... 187
4.32	โรงพยาบาลและบุคคลากรทางสาธารณสุขรายอำเภอ ปี พ.ศ. 2525..... 190
4.33	สถานบริการสาธารณสุขของเอกชน..... 190
4.34	ลำดับความสำคัญของพื้นที่ (ด้านการศีกษา)..... 198
4.35	สัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่..... 204
5.1	ตัวแปรที่ใช้ในการศีกษาเพื่อจัดลำดับความสำคัญของชุมชน..... 213
5.2	การเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงาน จำนวนเงินทุน และจำนวนแรงงาน ของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา ระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2525..... 226
5.3	สรุปศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับการพัฒนา..... 233
5.4	ตัวแปรที่ใช้ในการศีกษาศักยภาพของพื้นที่..... 236
5.5	การใช้ที่ดินในเขตเทศบาลเมืองหาคีใหญ่ ปี พ.ศ. 2519 และ พ.ศ. 2525..... 263
5.6	การใช้ที่ดินในเขตเทศบาลเมืองสงขลา ปี พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2525..... 263
6.1	ปัญหาระดับท้องถิ่น..... 277
6.2	ลักษณะแผนงานและมาตรการดำเนินการ..... 303

รายการแผนที่ประกอบ

แผนที่	หน้า
3.1	ลักษณะภูมิประเทศของภาคใต้ 22
3.2	พื้นที่ปลูกยางพาราของภาคใต้ ปี พ.ศ. 2521..... 25
3.3	ระบบเส้นทางการคมนาคมขนส่งของภาคใต้..... 27
3.4	ปริมาณการจราจรของภาคใต้ ปี พ.ศ. 2524.....28
3.5	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าของผลิตภัณฑ์รวมของภาคใต้ (Relative and Absolute change) จำนวนสถาบันการเงิน และ รายได้เฉลี่ยของภาค..... 41
3.6	ขนาดและความหนาแน่นประชากรของภาคใต้ ปี พ.ศ. 2525..... 46
3.7	การเปลี่ยนแปลงประชากรของภาคใต้ (Relative and Absolute change)..... 48
3.8	ลำดับความสำคัญของศูนย์กลางชุมชนระดับเทศบาลของภาคใต้ และพื้นที่ใต้เขตอิทธิพล.....53
4.1	การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสงขลา.....64
4.2	ลักษณะผิวพื้น..... 67
4.3	ธรณีวิทยา..... 69
4.4	สมรรถนะที่ดิน..... 73
4.5	การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2525..... 77
4.6	โครงการชลประทานในจังหวัดสงขลา..... 79
4.7	แหล่งแร่ของจังหวัดสงขลา.....82
4.8	ชนิดของป่าไม้.....86
4.9	พื้นที่ป่าไม้ พ.ศ. 2519 และ 2525..... 87
4.10	แม่น้ำ ลำคลอง ในจังหวัดสงขลา..... 90
4.11	ที่ตั้งหมู่บ้านประมง ท่าเทียบเรือประมง และแหล่งประมง..... 93
4.12	แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา..... 96

4.13	สภาพพื้นที่ตามลักษณะทางกายภาพ.....	99
4.14	ขนาดของประชากรระดับอำเภอ ปี พ.ศ. 2525	131
4.15	การเปลี่ยนแปลงประชากรระดับอำเภอ (พ.ศ. 2521 - 2525).....	134
4.16	ความหนาแน่นประชากรระดับอำเภอ ปี พ.ศ. 2525.....	137
4.17	การกระจายตัวประชากรรายตำบล ปี พ.ศ. 2525.....	139
4.18	ความหนาแน่นประชากรรายตำบล ปี พ.ศ. 2525.....	141
4.19	ทิศทางการย้ายถิ่นของประชากรภาคต่าง ๆ มายังจังหวัดสงขลา.....	152
4.20	ทิศทางการย้ายถิ่นของประชากรจากจังหวัดในภาคใต้มายัง จังหวัดสงขลา.....	153
4.21	สภาพการขาดแคลนไฟฟ้าในจังหวัดสงขลา.....	164
4.22	ระบบประปาและน้ำใช้ในจังหวัดสงขลา.....	166
4.23	สภาพการขาดแคลนนํ้าระดับอำเภอ.....	168
4.24	สัดส่วนประชากรที่ขาดแคลนนํ้าในรายตำบล.....	169
4.25	โครงข่ายระบบทางหลวงในจังหวัดสงขลา.....	172
4.26	ปริมาณการจราจรบนทางหลวง ปี พ.ศ. 2524.....	177
4.27	ที่ตั้งและจำนวนของหน่วยการสื่อสาร.....	185
4.28	ที่ตั้งของหน่วยบริการสาธารณสุข.....	192
4.29	ที่ตั้งของสถาบันระดับอุดมศึกษา.....	195
4.30	ที่ตั้งและจำนวนโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา.....	196
4.31	จำนวนสถานการศึกษาและศักยภาพด้านการศึกษา.....	199
4.32	สัดส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจตอปประชากรและพื้นที่ความรับผิดชอบ.....	203
5.1	ลำดับความสำคัญ ระดับของศูนย์กลางชุมชนในจังหวัดสงขลา และพื้นที่ ใต้เขตอิทธิพล.....	215
5.2	การกระจายตัวของประเภทและจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ในจังหวัดสงขลา.....	222

แผนท	หน้า
5.3	จำนวนคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม 224
5.4	ศักยภาพของพื้นที่ (ด้านอุตสาหกรรม) 227
5.5	จำนวนและการกระจายตัวของสถาบันธุรกิจ การค้า บริการ และ สถาบันการเงินในจังหวัดสงขลา 230
5.6	ศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับการพัฒนา (ระดับอำเภอ)..... 234
5.7	ลำดับความสำคัญและการแบ่งกลุ่มพื้นที่ตามศักยภาพการพัฒนา..... 243
5.8	การแบ่งกลุ่มพื้นที่ตามความสัมพันธ์ระหว่างขนาดประชากรและ ศักยภาพของพื้นที่..... 248
5.9	โครงการพัฒนาของรัฐในจังหวัดสงขลา..... 252
5.10	ความสัมพันธ์ของศูนย์กลางชุมชนและพื้นที่ชนบทโดยรอบ..... 256
5.11	โครงสร้างและทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดสงขลา..... 257
5.12	การใช้ที่ดินเมืองหาดใหญ่ ปี พ.ศ. 2525..... 264
5.13	การใช้ที่ดินเมืองสงขลา ปี พ.ศ. 2525..... 266
6.1	รูปแบบการใช้ที่ดินในอนาคต..... 295
6.2	โครงข่ายถนนในอนาคต และระบบชุมชนที่เสนอแนะ..... 298
6.3	ผังเสนอแนะทางกายภาพ..... 307

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

หน้า

แผนภูมิที่

2.1	แบบจำลองของการวางแผนพัฒนาจังหวัด.....	11
3.1	มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดของภาคใต้ ระหว่างปี พ.ศ. 2521 - 2525	39
4.1	สภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปี (พ.ศ. 2494 - 2523).....	71
4.2	มูลค่าผลิตภัณฑ์ตามสาขาการผลิต	105
4.3	การเปรียบเทียบมูลค่าการผลิตปีฐาน (พ.ศ. 2521) กับ ดัชนีการเพิ่มเฉลี่ยจากปีฐาน - พ.ศ. 2525.....	113
4.4	การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคใต้, ในสงขลา.....	114
4.5	ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินค้าเข้าและออกของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2520 และ 2525.....	127
4.6	การเปลี่ยนแปลงประชากรเมือง ของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 25250-2525.....	145
4.7	โครงสร้างอายุประชากร จังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2513 และ 2523.....	147
4.8	ประชากรวัยแรงงานและกำลังแรงงานของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2513 และ 2523	149
4.9	ประชากรวัยแรงงานและกำลังแรงงานของเขตเทศบาลในจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2523.....	150
4.10	โครงสร้างอายุประชากรที่ย้ายถิ่นเข้ามาใน จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2513 และ 2523.....	154
4.11	ประมาณการเพิ่มของประชากรจังหวัดสงขลา ถึงปี พ.ศ. 2539.....	159
4.12	เปรียบเทียบจำนวนคดีอุกฉกรรจ์ระหว่างปี พ.ศ. 2521 กับ 2525.....	202
4.13	เปรียบเทียบจำนวนคดีอุกฉกรรจ์ที่เกิดขึ้นและจับได้ ปี พ.ศ. 2525.....	202
5.1	สัดส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจกับรายได้จากการเกษตร....	219
5.2	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมกับเงินลงทุน ปี พ.ศ. 2520 และ 2525.....	225

5.3	การกระจายตัวของพื้นที่ตามศักยภาพและความสามารถในการ รองรับประชากร	247
5.4	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดประชากรและค่าการพัฒนาของระบบชุมชน เปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ระหว่างขนาดประชากรและค่าการพัฒนา ที่เหมาะสม	260
6.1	โครงสร้างปัญหาหลักของจังหวัดสงขลา	281

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย